

Темата е базирана на урок 8 от „Учете български език“ ниво 1

ПРИЛАГАТЕЛНО ИМЕ (ADJECTIVES)

Прилагателното име е дума, с която се назовава признак, качество или свойство на предмет. То се съгласува по род и число със съществителното име, към което се отнася.

(An ADJECTIVE is a word that defines a feature, quality or property of an object. Bulgarian adjectives change in gender and number as they agree with the nouns they refer to).

Видове прилагателни имена

Според значението и граматическите си особености прилагателните имена се делят на две основни групи: качествени и относителни.

(According to their meaning and grammatical features, adjectives are divided into two groups – qualitative and relative)

- Качествените прилагателни имена назовават признаци, качества и свойства, присъщи на определяните обекти, напр. размер (висок блок), вкус (сладък портокал), цвят (червена блуза), физически свойства (мек хляб), интелектуални и нравствени качества (добър студент) и т.н.

(Qualitative adjectives define features, qualities and properties that are characteristic for the objects, for example : size (high block), flavor (sweet orange), color (red blouse), physical properties (soft bread), intellectual and moral qualities (good student), etc.)

Важно! Тези прилагателни могат да се степенуват с изключение на цветовете.

(Important! These adjectives, as they express a quality, characteristic, property of a noun, can be compared except the ones defining colors).

- Относителните прилагателни имена означават качества, признаци и свойства на предметите, които се мислят като някакво отношение към друг предмет (вещество, място, принадлежност, предназначение и др.). Например: златен пръстен, градски парк, български език, хладилна чанта...

(The relative adjectives define the qualities, attributes and properties of objects that are thought to be related to another object (substance, place, affiliation, purpose and others). For example: gold ring, city park, Bulgarian language, cooler bag, etc.)

Род на прилагателните имена (*Gender and Number of Adjectives*)

Родът и числото на прилагателното име зависи от рода и числото на съществителното име, с което се употребява. При образуването настъпват някои звукови промени:

The gender and number of the Bulgarian adjectives depend on the gender and number of the noun they qualify. In the masculine gender the adjectives usually end in a consonant. The corresponding forms for the feminine, the neuter and the plural are constructed by adding -A, -O, -И. If the vowel in front of the final consonant in the masculine is Ъ or Е it disappears in the forms for the feminine, the neuter and the plural (as usual there are exceptions to this rule).

m.	f.	n.	Pl.	
хубав	-- хубава	-- хубаво	-- хубави	(-), -а, -о, -и
зрял	-- зряла	-- зряло	-- зрели	я/е
голям	-- голяма	-- голямо	-- големи	
пресен	-- прясна	-- прясно	-- пресни	
слад <u>ъ</u> к	-- слад↓ка	-- слад↓ко	-- слад↓ки	ъ/↓
лес <u>е</u> н	-- лес↓на	-- лес↓но	-- лес↓ни	е/↓

Определителен член на прилагателните имена

(Definite Article of Adjectives – usually placed in front of the nouns they qualify; the definite article is joined to the first attribute of the noun phrase)

m. хубав + И + ЯТ = хубавият (subject)

хубав + И + Я = хубавия (object)

f. хубава + ТА = хубавата

n. хубаво + ТО = хубавото

Pl. хубави + ТЕ = хубавите

Степенуване на прилагателните имена

(Degrees of Comparison of the Adjectives)

добър -- по-добър (от) -- най-добър

- Положителна степен – обикновената форма на прилагателното.
- Сравнителна степен – форма, образувана с частицата по-.....
- Превъзходна степен – образува се с частицата най-.....

(Bulgarian adjectives have three degrees of comparison:

- Positive – the normal form of the adjective
- Comparative – formed by placing the hyphenated particle *по*- (more) in front of the positive form
- Superlative - formed by placing the hyphenated particle *най*- (most) in front of the positive form

Например:

Асен е **добър** студент.

Иван е **по-добър** студент от Асен.

Коста е **най-добрият** студент.

Научете! LEARN!

Прилагателни имена – форми и значение

Мъжки род	Женски род	Среден род	Множествено число	Значение meaning
хубав	хубава	хубаво	хубави	nice
голям	голяма	голямо	големи	big
грозен	грозна	грозно	грозни	ugly
красив	красива	красиво	красиви	beautiful
студен	студена	студено	студени	cold
топъл	топла	топло	топли	warm
горещ	гореща	горещо	горещи	hot
малък	малка	малко	малки	small
тесен	тясна	тясно	тесни	narrow/tight
широк	широка	широко	широки	wide
висок	висока	високо	високи	high/ tall
нисък	ниска	ниско	ниски	low/ short
стар	стара	старо	стари	old
нов	нова	ново	нови	new
млад	млада	младо	млади	young
умен	умна	умно	умни	clever/smart

глупав	глупава	глупаво	глупави	stupid
удобен	удобна	удобно	удобни	comfortable
приятен	приятна	приятно	приятни	nice/ pleasant
твърд	твърда	твърдо	твърди	hard/solid
мек	мека	меко	меки	soft
хладен	хладна	хладно	хладни	cool
слънчев	слънчева	слънчево	слънчеви	sunny
дебел	дебела	дебело	дебели	thick/ fat
тънък	тънка	тънко	тънки	thin/slim
лесен	лесна	лесно	лесни	easy/simple
труден	трудна	трудно	трудни	difficult
вкусен	вкусна	вкусно	вкусни	tasty/delicious
бавен	бавна	бавно	бавни	slow
бърз	бърза	бързо	бързи	fast/quick
светъл	светла	светло	светли	light
тъмен	тъмна	тъмно	тъмни	dark
дълъг	дълга	дълго	дълги	long
къс	къса	късо	къси	short

Цветовете:

бял	бяла	бяло	бели	white
черен	черна	черно	черни	black
червен	червена	червено	червени	red
зелен	зелена	зелено	зелени	green
син	синя	синьо	сини	blue
жълт	жълта	жълто	жълти	yellow
сив	сива	сиво	сиви	grey
оранжев	оранжева	оранжево	оранжеви	orange
виолетов	виолетова	виолетово	виолетови	purple
розов	розова	розово	розови	pink
кафяв	кафява	кафяви	кафеви	brown

ВКУСОВЕ:

сладък	сладка	сладко	сладки	sweet
солен	солена	солено	солени	salty
горчив	горчива	горчиво	горчиви	bitter
кисел	кисела	кисело	кисели	sour
лют	люта	люто	люти	hot/peppery

Изпълнете упражненията, отбелязвайки правилния отговор в таблиците по-долу, и ги изпратете на един от посочените имейли, изписвайки името си, курс, група, факултет:

ст.пр. Светлана Тодорова – todorova.svetlana@gmail.com

ст.пр. Ивайло Томов – ivaylotomov58@gmail.com

ст.пр. Светлана Танева - svetlanataneva@abv.bg

Do the following exercises by marking the right answer in the tables at the end of the paper, and send your answers to your teacher by email.

Упражнения:

I. Маркирайте правилната форма на прилагателното име:

1. Мария има рокля.
а) хубав
б) хубави
в) хубава
2. Блокът на Марин е
а) високо
б) висок
в) високи
3. В стаята има много неща.
а) хубава
б) хубав
в) хубави
4. Тази група студенти е много
а) умна
б) умно
в) умни
5. Аз обичам да нося дрехи.
а) широк
б) широка
в) широки
6. Приятелите ми имат кола.
а) нови
б) ново
в) нова
7. Днес времето е много
а) студено
б) студена
в) студени
8. Кой не обича шоколад?!
а) гореща
б) горещ
в) горещи
9. Българският език не е
а) лесна
б) лесно
в) лесен
10. Хлябът е Няма да го купя!
а) твърд
б) твърдо
в) твърди

II. Отбележете пропуснатия антоним в изреченията!

1. Блокът на Петкови е висок, а на Костови е.....
 2. Ризата на Ясен е скъпа, а на Виторио е.....
 3. Съседите на Мира са шумни, а на Петко са
 4. Панталонът на детето е къс, а на баща му е.....
 5. Колата на г-н Кръстев е бавна, а на г-н Василев е.....
 6. Стаята на Христина е широка, а на Филип е.....
 7. Офисът на г-жа Крумова е светъл, а на г-н Крумов е.....
 8. Бабата на Миро е стара, а на Косьо е
 9. Характерът на г-н Велчев е добър, а на г-н Попов е
 10. Домашното на децата е лесно, а на студентите е
- а) евтина; б) тихи; с) нисък; д) лош; е) дълъг; ф) бърза; г) млада; х) тъмен;
и) тясна; j) трудно.

упражнение 1

[illegible]

упражнение 2

[illegible]